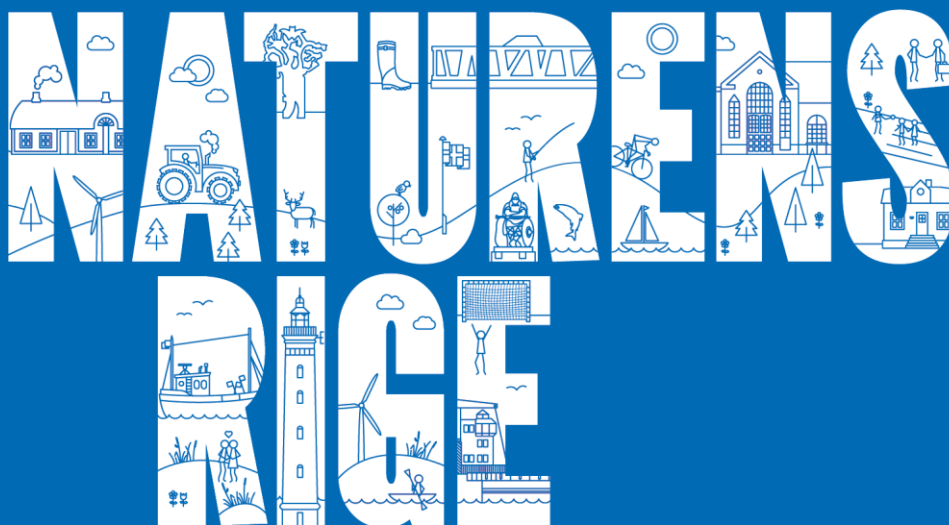

Retningslinjer

Retningslinjer for ledsageordning efter Servicelovens § 97

Handicap og Psykiatri

// Maj 2017

Indholdsfortegnelse

Retningslinje for ledsageordning.....	3
1. Formålet med ledsageordningen	3
2. Lovgrundlag	3
3. Hvem kan få ledsageordningen?	3
4. Hvad omfatter ledsageordningen?	4
4.1. Selvvalgte aktiviteter uden for hjemmet	5
4.2. Eventuel modregning i de 15 timer	5
5. Bevilling af ledsageordningen	5
6. Ledsageren	6
6.1. Personer med meget nær tilknytning til dig	6
6.2. Kontant tilskud til ansættelse af ledsager	6
7. Udgifter til aktiviteter og transport	6
7.1. Transport i bil	7
7.2. Hævekort og NemID	7
8. Ledsagetid	8
8.1. Afløsning af aftale om ledsagelse	8
8.2. Ledsagers sygemelding	8
9. Opsparing og brug af opsparede ledsagetimer	8
10. Timesedler	9
11. Opfølgning og tilsyn	9
12. Spørgsmål	9
Nyttige informationer	10

Retningslinjer for ledsageordning

1. Formålet med ledsageordningen

Formålet med ledsageordningen er at give personer med handicap større handlefrihed, så du som andre kan komme hjemmefra, gøre indkøb og deltage i kulturelle og sociale aktiviteter uden altid at være afhængig af hjælp fra familie, venner eller medarbejdere i et botilbud. Ledsageordningen skal således medvirke til at øge dine muligheder for selvstændighed, valgfrihed og ansvar for egen tilværelse.

Ordningen er et ekstra tilbud og kan derfor ikke erstatte anden hjælp, fx praktisk hjælp i hjemmet.

2. Lovgrundlag

Service-loven

§ 97. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, dog således at aldersgrænsen ikke kan blive mindre end 67 år. Ledsagelsen tilbydes til personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Stk.2. Personer, der er visiteret til ledsagelse før folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, bevarer retten til ledsagelse efter overgang til folkepension.

Stk.3. En person, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, har ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Kommunen skal godkende og ansætte den udpegede person.

Stk.4. Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til den, der er berettiget til ledsagelse efter stk. 1 eller stk. 2.

Stk.5. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at tilbyde personer, som er berettiget til ledsagelse, jf. stk. 1 eller stk. 2, at få ydelsen udbetalt som et kontant tilskud til en ledsager, som de pågældende selv antager. Det er frivilligt for den berettigede at benytte tilbuddet.

Stk.6. Modtageren kan opspare timer inden for en periode på 6 måneder. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte retningslinjer herfor.

Stk.7. Modtagerens udgifter til ledsagerens befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen kan dækkes med et beløb på op til 663 kr. årligt (866 kr. årligt i 2017). Beløbet ydes af kommunalbestyrelsen efter anmodning fra modtageren.

Stk.8. Der kan ikke ydes ledsagelse efter denne bestemmelse til personer, der har hjælperordning efter § 96.

Stk.9. Ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forhold kan i en bekendtgørelse fastsætte regler om betingelser for ledsageordningen.

Ordningen reguleres endvidere af Bekendtgørelse nr. 235 af 09/03/2012 om betingelser for ledsageordningen efter Service-loven.

Ankestyrelsens principafgørelser på området kan findes på [Ankestyrelsens hjemmeside](#).

3. Hvem kan få ledsageordningen?

Du skal være mellem 18 og folkepensionsalderen, og:

- ikke kunne færdes alene uden for hjemmet på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne,
- kunne efterspørge individuel ledsagelse uden socialpædagogisk bistand,

- kunne give udtryk for – ikke nødvendigvis verbalt - et ønske om at deltage i forskellige aktiviteter, **og**
- være bevidst om indholdet i aktiviteten.

Det kan fx være, at du er:

- Kørestolsbruger
- Blind eller stærkt svagsynet
- Udviklingshæmmet
- Svært bevægelseshandicappet
- Hjerneskadet

Det afhænger altid af en konkret, individuel vurdering, hvorvidt du er omfattet af personkredsen og opfylder betingelserne for en ledsageordning. Der kan ikke stilles krav om, at du selv kan administrere ordningen. Hjælpen er endvidere uafhængig af din boform, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1. Du skal dog være opmærksom på eventuel modregning i de 15 timer, hvis du modtager ledsagelse til selvvalgte aktiviteter i dit botilbud, jf. afs. 4.2. Se principafgørelse C-25-00 vedr. langvarig indlæggelse på sygehus.

Hvis du er bevilget 15 timers ledsagelse inden folkepensionsalderen, har du fortsat ret til 15 timers ledsagelse om måneden, efter at du er nået folkepensionsalderen, hvis betingelserne for ordningen fortsat er opfyldt.

Ledsageordningen omfatter ikke:

- Personer med sindslidelse, medmindre der også er tale om en fysisk funktionsnedsættelse.
- Personer med nedsat funktionsevne begrundet i sociale forhold.
- Personer, der har en BPA-ordning efter servicelovens § 96.
- Døvblinde, der får hjælp i form af en særlig kontaktperson, jf. Servicelovens § 98.

Der skal i relevant omfang foretages en helhedsvurdering af, om der er grundlag for at bevilge ledsagelse efter andre regler, herunder Servicelovens § 85, for disse personer.

4. Hvad omfatter ledsageordningen?

Hvis du opfylder betingelserne for ledsagelse, har du ret til 15 timers ledsagelse pr. måned til selvvalgte aktiviteter uden for hjemmet.

Ledsageordningen omfatter selve ledsagelsen til aktiviteter, som du selv bestemmer indholdet i, samt de funktioner, der er direkte forbundet hermed, fx:

- Hjælp med at tage overtøj af og på
- Hjælp med kørestolen
- Hjælp ved måltider
- Hjælp ved toiletbesøg, tømning af urinpose
- Hjælp med at finde varer under indkøb og lægge dem i kurven
- Køre bil for dig
- Hjælp med kommunikation, hvis det er svært for dig at gøre dig forståelig over for andre

Der er som udgangspunkt ikke nogen begrænsning på i hvilket tidsrum, der kan ydes ledsagelse. Ledsagelse kan således eksempelvis ydes om aftenen. Aftale om den konkrete

ledsagelsesopgave indgås direkte mellem dig og ledsageren, men skal meddeles til kommunen i forbindelse med opgørelse af ledsagetimer.

Ledsageordningen indeholder ikke:

- Aktiviteter der foregår i dit eget hjem
- Socialpædagogisk støtte, herunder rådgivning, vejledning, eller mere omsorgsbetonede og intensive støtteforanstaltninger
- Praktisk bistand i hjemmet
- Personlig pleje
- Funktion som støtte- og kontaktperson, besøgsven eller bisidder
- At ledsageren er overtagende ift. planlægning af aktiviteter

Det er ikke muligt at bevilge yderligere ledsagelse til selvvalgte aktiviteter efter Servicelovens § 100, som vedrører nødvendige merudgifter.

4.1. Selvvalgte aktiviteter uden for hjemmet

Selvvalgte aktiviteter kan fx være biograf, teater, restaurant, sport, natklub, indkøb, frisør, ture i naturen, besøg hos familie, venner, enkeltstående selvvalgte lægebesøg m.m.

Lægeordnede aktiviteter, herunder ridefysioterapi, fysioterapi i form af bassintræning, nødvendige lægeundersøgelser og lignende, er ikke selvvalgte aktiviteter. Det betyder, at disse aktiviteter ikke kan omfattes af ledsageordningen – heller ikke hvis du selv ønsker at anvende ledsageordningen til dette formål. Ledsagelse til ikke-selvvalgte aktiviteter kan efter en konkret vurdering bevilges efter § 85.

4.2. Eventuel modregning i de 15 timer

Hvis du i forvejen modtager ledsagelse til selvvalgte aktiviteter, fx som en integreret del af dit botilbud, tager kommunen ved vurderingen af dit ledsagebehov hensyn til den hjælp, du i øvrigt får.

Det betyder, at hvis du i forvejen modtager ledsagelse til en aktivitet, som du selv har valgt, har du ikke krav på yderligere 15 timers ledsagelse, men op til i alt 15 timers ledsagelse. Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om der ydes individuel ledsagelse.

Ledsagelsestiden starter, når I går hjemmefra og slutter, når I er hjemme igen.

Hvis ledsagelsen foregår i små grupper på fx 2-4 personer, udelukker det ikke, at det kan betegnes som individuel ledsagelse, hvis du selv har valgt den pågældende aktivitet. Et eksempel kan være, at du ønsker at gå i biografen, og at en anden beboer har samme ønske.

Hvis du ledsages sammen med andre, er ledsagelsestiden for dig tiden fra I går hjemmefra til I er hjemme igen, dvs. at hvis du ledsages sammen med 2 andre på en biograftur, vil ledsagelsestiden for dig være det fulde tidsrum, fra I tager afsted, til I er tilbage.

5. Bevilling af ledsageordningen

Det er kommunen, der efter en konkret individuel vurdering afgør, om du opfylder betingelserne for ledsagelse.

Du kan ansøge om ledsageordning via borger.dk eller via Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside

[rksk.dk / Borger / Handicap](http://rksk.dk/Borger/Handicap).

Hvis du ikke er enig i kommunens afgørelse, kan du klage til kommunen inden for 4 uger. Din afgørelse vil indeholde en udførlig klagevejledning.

6. Ledsageren

Når du er berettiget til ledsagelse, har du ret til selv at udpege en person til at udføre opgaven. Det betyder, at du har mulighed for at vælge en ledsager ud fra interessefællesskab og alder. Din ledsager skal helst have interesse i eller erfaring med at arbejde med personer med handicap.

Hvis du ikke selv kan udpege en person, hjælper kommunen dig med at finde en ledsager.

Kommunen skal vurdere, om den ledsager, du har udpeget, kan anses for egnet til opgaven. I den forbindelse skal ledsageren indsende en straffeattest. Attesten kan findes på borger.dk. Når ledsageren er godkendt, ansættes ledsageren ved kommunen,

Kommunen skal sørge for, at din ledsager får introduktion til arbejdet som ledsager, herunder kendskab til handicap, etik, tavshedspligt samt praktiske færdigheder i at udøve hjælpen. Kommunen introducerer endvidere ledsageren for de timesedler, der skal anvendes.

Kommunen har arbejdsgiveransvaret for din ledsager, og skal dermed varetage administrationen vedrørende ordningen, herunder udarbejdelse af ansættelseskontrakt, løn, forsikring og arbejdsforhold.

Din ledsager skal i forbindelse med sit arbejde være opmærksom på, at ledsagetiden ikke bruges til at sidde hjemme, og ledsageren skal medvirke til det egentlige formål, nemlig at komme ud til de ønskede aktiviteter.

6.1. Personer med meget nær tilknytning til dig

Der kan normalt ikke ske ansættelse af personer med en meget nær tilknytning til dig. Det skyldes, at ledsageordningen skal dække ledsagelse ud over den ledsagelse, som en ægtefælle eller andre med nær tilknytning til dig ellers yder.

Hvorvidt der foreligger en meget nær tilknytning, vil bero på en konkret vurdering. Normalt vil din ægtefælle/samlever og dine forældre og børn anses for meget nært tilknyttet. Se mere herom på hjemmesiden : [Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet](#).

6.2. Kontant tilskud til ansættelse af ledsager

Ringkøbing-Skjern Kommune har besluttet ikke at anvende kontant tilskud til ansættelse af ledsagere, som du selv antager.

7. Udgifter til aktiviteter og transport

Du skal selv afholde dine egne og din ledsagers udgifter til transport og de valgte aktiviteter, fx biograf- eller restaurantbesøg. Kommunen udbetaler ikke kørepenge til ledsageren.

Du vil dog ved henvendelse til kommunen kunne få et beløb på op til 866 kr. årligt (2017-priser) til befordring og andre aktiviteter med tilknytning til ledsageordningen.

Udbetalingen sker på baggrund af sandsynliggjorte udgifter. Beløbet bliver udbetalt en gang årligt og er skattefrit. Du skal selv være opmærksom på at søge om beløbet hvert år, og bevillingen vil herefter være gældende for 1 år.

Der er desuden mulighed for via Danske Handicaporganisationer at søge om et ledsagerkort. Kortet giver mulighed for gratis adgang til diverse kulturelle og sociale aktiviteter for ledsageren, ligesom der er rabat på visse former for kollektiv trafik.

Udgifter til transport og aktiviteter kan ikke dækkes som en nødvendig merudgift ved den daglige livsførelse.

7.1. Transport i bil

Kørsel i ledsagerens bil

Der er ingen kommunale forsikringer der, ved arbejdsmæssig kørsel i egen bil, dækker skader på bilen, dig som passager eller en evt. modpart.

Hvis der sker en kaskoskade på ledsagerens bil, er det bilens forsikring skaden skal anmeldes til. Det samme gør sig gældende, hvis der sker en ansvarsskade, på dig som passager eller ved skade på en evt. modpart, både person- og tingskade.

Det er forskelligt, hvordan forsikringselskaberne forholder sig til kommunale medarbejders, herunder ledsageres, kørsel med borgere, hvis der sker en skade på borgeren, eller borgeren laver skade på medarbejderens bil eller evt. modparts bil (fx parkeringskade). Ledsageren har selv pligt til at undersøge, om vedkommendes egen bilforsikring dækker denne form for tjenestekørsel. Bilens lovpligtige ansvarsforsikring dækker dog altid passagerer, som måtte være i bilen, uanset hvilket forsikringselskab, forsikringen er tegnet i. Ledsager afholder selv udgift til selvrisko.

Sker der skade på ledsageren i et biluheld i egen bil, i arbejdstiden, anmeldes det til kommunens arbejdsskadeforsikring.

Kørsel i din bil

Hvis ledsageren kører i din bil under ledsagelsen, er det bilens forsikring en evt. kaskoskade skal anmeldes til. Bilens lovpligtige ansvarsforsikring dækker personskade på dig som passager i bilen, og evt. skade på modpart. Føreren er dækket af kommunens arbejdsskadeforsikring. Du afholder selv udgiften til evt. selvrisko.

P-afgifter og fartbøder

Du/ledsager afholder endvidere selv evt. udgifter til p-afgifter og fartbøder.

7.2. Hævekort og NemID

Din ledsager kan ikke benytte dit hævekort på baggrund af en fuldmagt. Er der et helt særligt behov herfor, kan du give fuldmagt til, at din ledsager kan hæve kontanter på din konto ved hjælp af et særligt udstedt hævekort.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at NemID er strengt fortroligt og ikke må overdrages til andre. Derfor må du ikke oplyse din adgangskode til nogen – heller ikke din ledsager. Du må heller ikke overdrage dit NemID til ledsageren på baggrund af en fuldmagt.

8. Ledsagetid

Ledsagetid er den tid, der bruges til den enkelte ledsageopgave. Ved ledsageopgaver forbruges mindst 1 times ledsagetid. Din ledsagers befordring til og fra de enkelte opgaver indregnes ikke i ledsagetiden, når den finder sted inden for lokalområdet.

Ved ledsagelse uden for lokalområdet skal du være opmærksom på, at din ledsagers hjemrejse og/eller nødvendige ventetider eller overnatning beregnes som forbrug af ledsagetid. De beregnede ledsagertimer kan dog ikke overstige det tilsvarende antal fulde løntimer.

Ved ferie/højskoleophold/koloni skal du være opmærksom på, at:

- De præsterede timer skal skrives på timesedlen. Ledsageren får dog max. udbetalt for 7,4 løntimer pr. døgn, dvs. at forbruget af ledsagertimer ligeledes er 7,4 timer pr. døgn.
- Timerne afregnes uden arbejdstidsbestemt tillæg.
- Der skal skrives 1 kolonitillæg på timesedlen pr. døgn, idet tillægget ydes pr. døgn og ikke pr. time.

For at få overblik over dit forbrug af ledsagetid, anbefaler vi, at du bruger en kalender.

8.1. Aflysning af aftale om ledsagelse

Aflysning af aftaler med din ledsager, skal ske med et varsel på min. 4 timer.

Hvis du aflyser en aftale med din ledsager med et kortere varsel, har din ledsager ret til løn for det antal timer, der var aftalt for den pågældende ledsagelse. Det betyder, at timerne anses som forbrugte ledsagertimer.

8.2. Ledsagers sygemelding

Ved sygemelding skal ledsager henvende sig på 1. sygedag til Handicap og Psykiatri.

Ledsagertimer anses ikke for forbrugt, hvis ledsager har aflyst pga. sygdom.

9. Opsparing og brug af opsparede ledsagetimer

Har du ønsker, som kræver længere og sammenhængende tid til ledsagelse, fx en rejse, har du mulighed for at spare timer sammen.

Du kan efter aftale med kommunen opspare op til 90 timer indenfor 6 måneder. Alle timer skal være forbrugt inden for de 6 måneder. Timer, der ikke er brugt, bortfalder. Såfremt der ikke er indgået aftale om opsparing, bortfalder timerne ligeledes. Det er ikke muligt at bruge timer på forskud.

Du skal være opmærksom på, at alle timer i den indeværende måned skal anvendes, inden den opsparede tid kan bruges. Ved brug af den opsparede tid, bruges de ældste timer først.

Brug af opsparet tid er betinget af ledig kapacitet, så har du et ønske om længerevarende ledsagelse, vil det være en god idé at henvende dig til Handicap og Psykiatri, som kan oplyse, hvor mange timer, du har til rådighed.

10. Timesedler

Når din ledsager er blevet ansat, sender kommunen timesedler ud til ledsageren.

Timesedler skal sendes ind til kommunen senest den 5. i hver måned. Hvis muligt skal både dig og din ledsager underskrive timesedlerne.

11. Opfølgning og tilsyn

Kommunen har pligt til at følge op på og føre tilsyn med din ledsageordning. Derfor foretages en årlig opfølgning. Opfølgningen foretages bl.a. med henblik på at vurdere, om ordningen fungerer tilfredsstillende, om hjælpen stadig opfylder sit formål, og om du fortsat hører under personkredsen, som er berettiget til ledsagelse. Hvis din ordning ikke har været benyttet i 1 år, vil kommunen ved opfølgningen vurdere, om ordningen bør ophøre.

I henhold til Retssikkerhedslovens § 11 stk. 2, har du pligt til at oplyse om ændringer, der kan have betydning for den hjælp, du modtager. Det kan eksempelvis dreje sig om ændringer i din helbredstilstand, flytning eller lignende.

Kommunen kan uden dit samtykke indhente oplysninger fra din ledsager i forbindelse med opfølgningen.

12. Spørgsmål

Hvis du har spørgsmål eller ønsker flere oplysninger om ledsageordningen, så kontakt din rådgiver.

Nyttige informationer

Max. 15 timers ledsagelse pr. måned. Ved ledsageopgaver forbruges min. 1 times ledsagetid.

Timer, der er opsparede, men ikke brugt, bortfalder efter 6 måneder.

Du kan ikke bruge ledsagertimer på forskud.

Kalender – brug en kalender til at få overblik over dit forbrug af ledsagertimer.

Ledsageordningen omfatter selve ledsagelsen til de aktiviteter, du ønsker, og de funktioner, der er direkte forbundet hermed, fx:

- Hjælp med at tage overtøj af og på
- Hjælp med kørestolen
- Hjælp ved måltider
- Hjælp ved toiletbesøg, tømning af urinpose
- Hjælp med at finde varer under indkøb og lægge dem i kurven
- Køre bil for dig
- Hjælp med kommunikation

Ledsageordningen indeholder ikke:

- Aktiviteter der foregår dit eget hjem
- Socialpædagogisk støtte
- Praktisk bistand i hjemmet
- Personlig pleje
- Funktion som støtte- og kontaktperson, besøgsven eller bisidder
- At ledsageren er overtagende ift. planlægning af aktiviteter

Du skal **selv afholde dine egne og din ledsagers udgifter til transport og selvvalgte aktiviteter**. Du kan dog søge om godtgørelse for udgifter op til 866 kr. årligt (2017-priser).

Kommunen udbetaler **ikke kørepenge til ledsageren**.

Hvis **aftaler aflyses** med et varsel på under 4 timer, har din **ledsager ret til løn** for det antal timer, der var aftalt for den pågældende ledsagelse.

Ved **sygemelding** skal din ledsager henvende sig på 1. sygedag til Handicap og Psykiatri.

Timesedler skal hvis muligt underskrives af både dig og din ledsager.

Timesedler skal være os i hænde senest den 5. i hver måned.

Du kan få **oplysning om ledsagerkort** hos: DH's Brugerservice, Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup, tlf. 36 75 17 93 (kl. 10.00 – 12.00), mail: service@handicap.dk.
Link til ansøgning ved [Danske Handicaporganisationer](#).

Hvis du har **spørgsmål eller ønsker flere oplysninger om ledsageordningen**, så kontakt din rådgiver.